

Utväxling av offentliga medel för FoI inom sjöfartsområdet åren 2013 och 2014

Sverige är ett litet land som behöver samarbeta och samverka kring sjöfartens utmaningar och behov av förnyelse. I diskussioner om offentlig finansiering av transport-FoI i samordningsgruppen TRANSAM har Näringsdepartementet år 2012 och 2013 pekat på att riktade offentliga medel till transportmyndigheterna behöver kompletteras. framför allt med finansiering från EUs finansieringsmekanismer och program, VINNOVA, Energimyndigheten och att en samverkan med svensk industri och akademi är en fördel i detta sammanhang.

Den 1 maj 2013 fick transportmyndigheterna nya likalydande instruktioner om FoI. Sjöfartsverket har sedan dess systematiskt arbetat med att beställa uppdrag i samarbete med industri, akademi och andra myndigheter för att växla upp de offentliga medlen för FoI inom sjöfartsområdet. Syftet är att säkerställa behovsmotiverad och tillämplig FoI inom sjöfartsområdet för att effektivt skapa maximal samhällsnytta inom transportsystemet. En utgångspunkt i tripel helix-samarbetet har också varit att bidra till att öka svensk konkurrenskraft inom FoI och svensk industri.

Genom att tidigt sjösätta en ISO-certifikerad och kvalitetssäkrad process för offentligt finansierad FoI inom sjöfartsområdet har det skapats förutsättningar för att också kunna rapportera om utvecklingen av de offentliga medlen som ställts till förfogande för sjöfarten.

Under åren 2013 och 2014 har Sjöfartsverket planerat, administrerat och avtalat om FoI med utförare. Beslut om insatser har under år 2013 fattats av Sjöfartsverket självständigt. Under år 2014 har beredning genomförts av Sjöfartsverket, slutgiltigt beslut om projekt har fattats tillsammans med Trafikverket i enlighet med Trafikverkets regleringsbrev.

Resultatet har varit gott sett mot bakgrund av att 2013 endast omfattade knappt 7 månader till förfogande för att bedriva FoI. Flertalet projekt som redovisas är pågående projekt och därmed kan resultat komma att regleras vid projektens slutredovining. Det kvarstår mycket att göra under år 2015 och framöver för att säkerställa en mer tydlig samverkan med finansiärer som VINNOVA och Energimyndigheten.

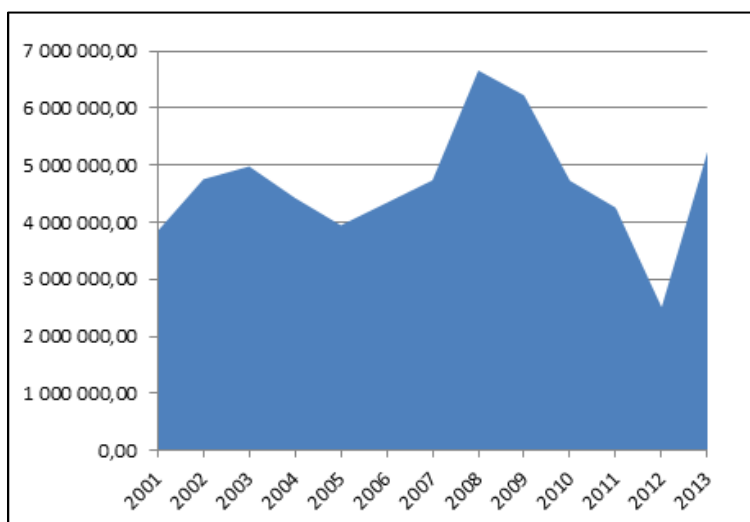
Offentlig finansiering av FoI inom sjöfartsområdet åren 1994-2013

Efter Estonias förlisning år 1994 fick Sjöfartsverket i uppdrag att förvalta de sk Estoniamedlen som frigjordes då man beslutat att avstå från att täcka över vraket. Totalt betalades 100 miljoner kronor till Sjöfartsverket av offentliga medel. Medlen satsades på FoI främst inom sjösäkerhetsområdet i samarbete med VINNOVA. Satsningen bidrog till att kraftfullt stärka svensk sjösäkerhetsforskning och har gjort Sverige och Sjöfartsverket till en efterfrågad partner inom framför allt europeisk sjösäkerhetsforskning.

Tidigare delade Sjöfartsverket och VINNOVA en handläggartjänst inom sjöfartsforskningsområdet som hanterade och administrerade den omfattande forskning som möjliggjordes av de medel som frigjordes.

Estoniamedel tillgängliggjordes i två etapper, 60 miljoner kronor år 2000 och 40 miljoner kronor år 2004. Av de 100 miljoner kronor gick 69 miljoner kronor till samverkan med VINNOVA för utlysningar och projekt inom sjösäkerhet samt drygt 8 miljoner kronor för studier kring fartygs sjunkförlopp. Vidare gick 18 miljoner kronor till Styrelsen för Psykologiskt försvar (numera MSB) för informationsuppdrag och sist 3 miljoner kronor till Statens Kriminaltekniska laboratorium. Resterande medel överfördes på uppdrag av regeringen till Riksarkivet.

Sjöfartsverkets satsning på FoI inom sjöfartsområdet har varit mellan 2,5 miljoner kronor och 6,6 miljoner kronor under åren 2001 till 2013.

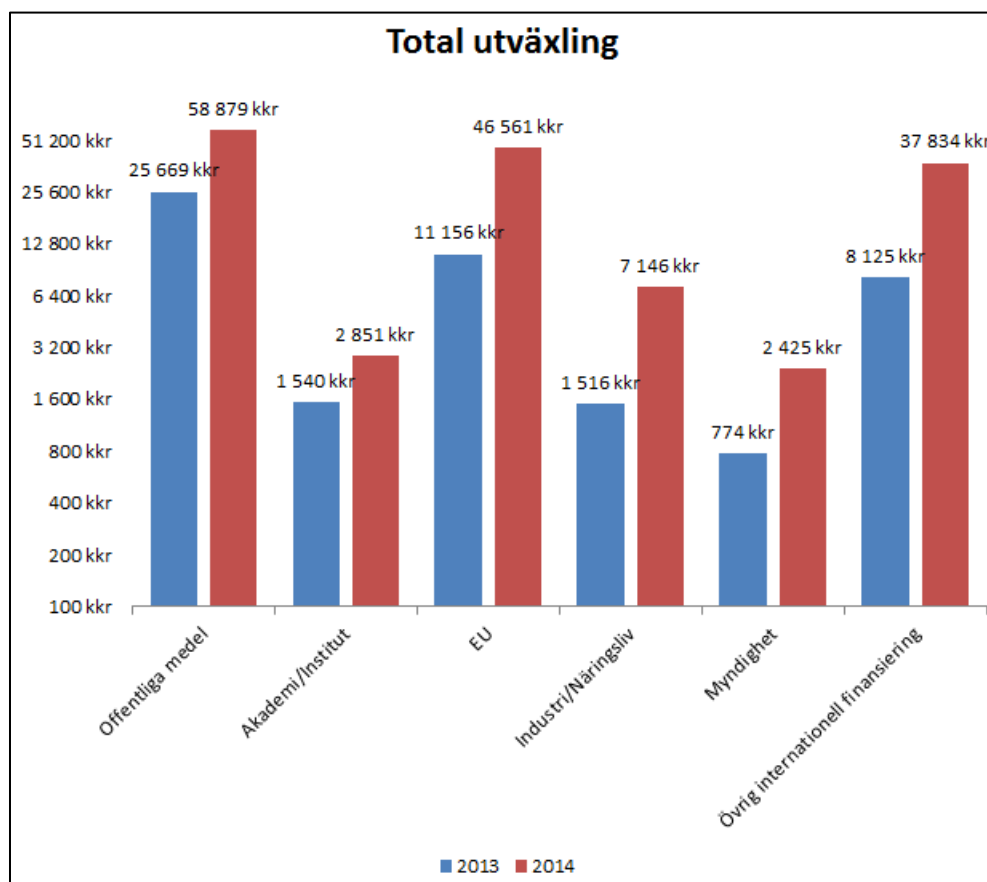
Figur 1 Sjöfartsverkets satsning på FoI år 2001 till 2013 med egna medel

Total utväxling under år 2013 och 2014 av offentliga medel

År 2013 tilldelades FoI inom sjöfartsområdet minst 35 miljoner kronor från offentliga medel via Trafikverkets regleringsbrev. Under år 2014 avsattes på motsvarande sätt minst 50 miljoner kronor. Sjöfartsverket har under hela perioden planerat och administrerat de offentliga medlen för FoI inom sjöfartsområdet.

Sjöfartverket har valt att redovisa utväxlingen av de offentliga medel enligt följande kategorier:

- Offentliga medel (Sjöfartsverket)
- Medel från industri/näringsliv
- Medel från akademi och institut
- Medel från andra myndigheter inkl finansiärer
- Medel från EU:s program och finansieringsmekanismer
- Övrig internationell finansiering

Figur 2 Total utväxling av offentliga medel år 2013 och 2014 i logaritmisk skala

De totala offentliga medlen för år 2013 och 2014 uppgår till drygt 84 miljoner kronor, dessa medel växlas totalt nationellt upp med drygt 16 miljoner kronor i finansiering från industri/näringsliv, akademi/institut samt myndigheter. Den totala nationella instatsen på 100 miljoner kronor för forskning och innovation inom sjöfartsområdet växlas med internationell finansiering upp till en total om drygt 204 miljoner kronor för år 2013 och 2014. Den internationella finansieringen om 104 miljoner kronor uppkommer i huvudsak från projekten MONALISA 2.0 samt WINMOS där EU

finansierar 50 % av stödberättigade kostnader för respektive projektpartner, motfinansiering för att täcka resterande 50 % samt ej stödberättigade kostnader är definerat som övrig internationell finansiering.

Finansiering	År 2013 och 2014
Offentliga medel	84 MSEK
Industri/Näringsliv, Akademi/Institut, Myndigheter	16 MSEK
Total nationell utväxling	100 MSEK
Total internationell utväxling	104 MSEK
Total utväxling	204 MSEK

Tabell 1 Total utväxling av offentliga medel år 2013 och 2014

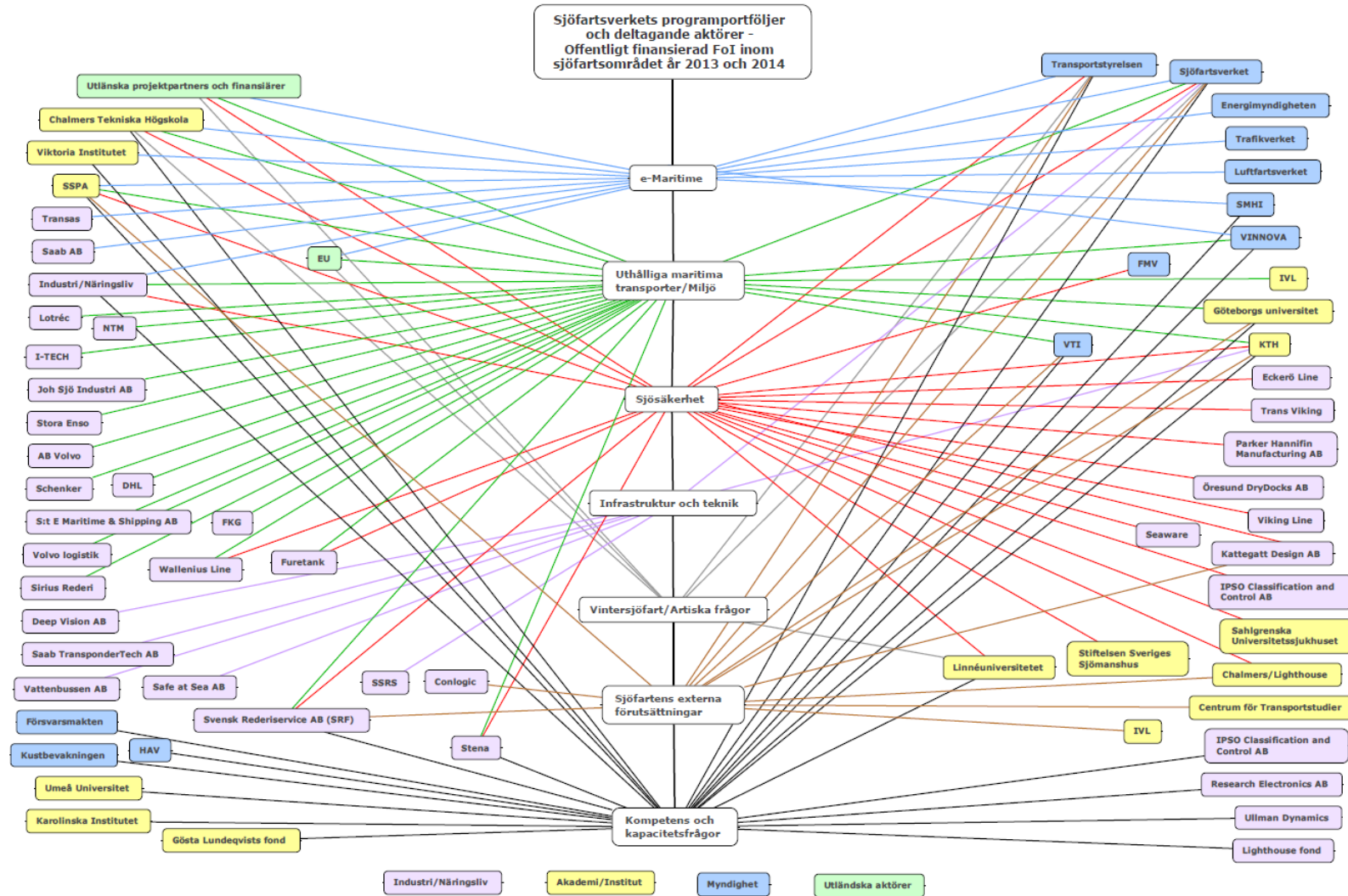
Den verkliga totala utväxlingen är större än den utväxling som är rapporterad genom vår process. Exempel på utväxling som inte är inkluderad i beräkningarna är projekt som ZeroVisionTool med en trolig utväxling på omkring 400 miljoner kronor och Lighthouse på 7 miljoner kronor. För mer information om enskilda projekt se respektive portfölj nedan.

Samarbeten inom offentligt finansierad FoI inom sjöfartsområdet år 2013 och 2014

I TRAFAs rapport från år 2011 gällande inventering av transportrelaterad FoI redovisas samband mellan forskningsprogram och deltagande aktörer. Sjöfartsverket har utifrån denna rapport inspireras för att tydliggöra samband mellan olika deltagande aktörer inom Sjöfartsverkets programområde och portföljer avseende offentligt finansierad FoI inom sjöfartsområdet år 2013 och 2014.

Se nästa sida,

Figur 3 Sjöfartsverkets programportföljer och deltagande aktörer år 2013 och 2014

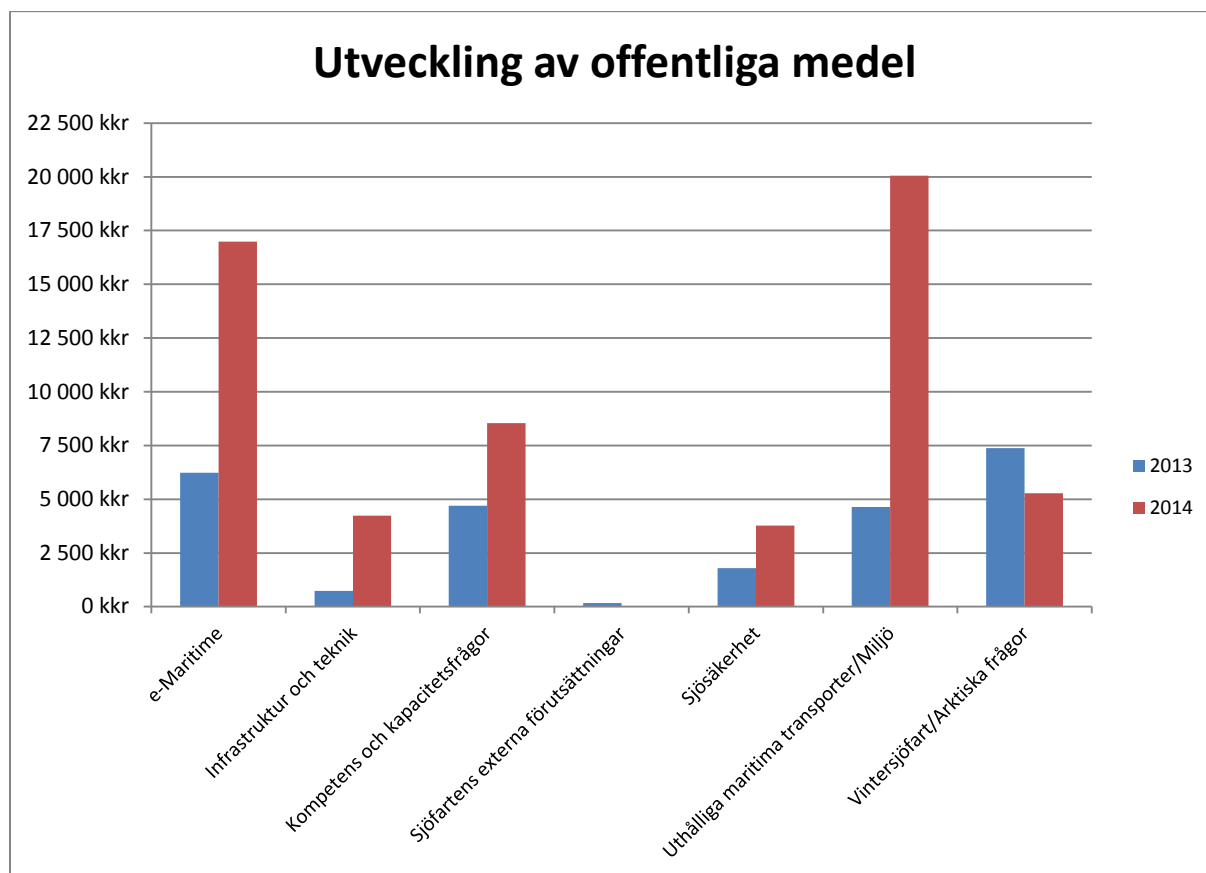

Sjöfartsverkets FoI-programms olika portföljområden

Sjöfartsverkets portföljer för FoI inom sjöfartsområdet är identifierade och framtagna i samverkan med näring samt akademi och utgår ifrån aktuell behovsbild. Därav är portföljområdena dynamiska och kan komma att ändras i takt med att behoven ändras. Portföljområdena kuggar också väl in i såväl EUs sätt att strukturera FoI inom den europeiska teknikplattformen WATERBORNE TP, liksom de av EU identifierade utmaningar som man vill adressera i sina forsknings- och investeringsprogram exv HORIZON 2020.

Sjöfartsverkets sju portföljer vilka definierar områden av strategisk vikt för förnyelse och utveckling av sjöfarten. Portföljerna är; e-Maritime, Uthålliga maritima transporter/Miljö, Sjösäkerhet, Infrastruktur och teknik, Vintersjöfart och arktiska frågor, Sjöfartens externa förutsättningar, samt Kompetens- och kapacitetsfrågor. En strukturering i portföljer underlättar såväl teknisk redovisning som uppföljning.

Fördelning av finansiering mellan Sjöfartsverkets strategiska portföljer åren 2013-2014

Figur 4 Utveckling av offentliga medel i logaritmisk skala

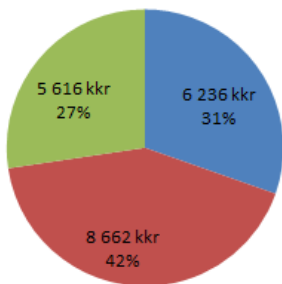

1. e-Maritime

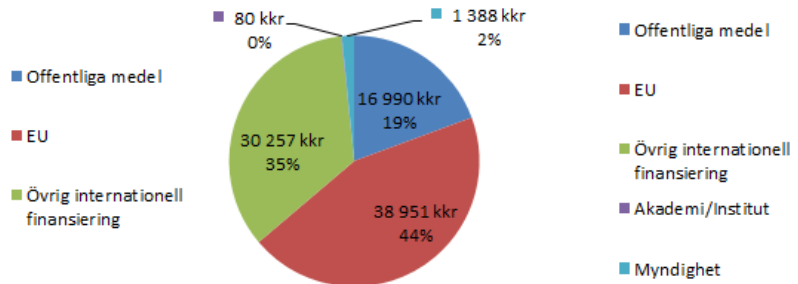
Definition: Digitala och elektroniska stöd för sjöfart och sjötransport av gods och information.

Mål: E-maritim bidrar till sjöfartens positiva utveckling och konkurrenskraft genom användning av nya IT-baserade lösningar.

År 2013, totalt 20 514 kkr

År 2014, totalt 87 666 kkr

Projekt

- Forum för Innovation
- MONALISA 2.0

Samfinansierare

- Adm fee från partners
- EU
- Luftfartsverket
- Offentliga medel
- Trafikverket
- Viktoria Institutet
- VINNOVA
- Övrig finansiering

Projektpartner

- Energimyndigheten
- Industrin
- Luftfartsverket
- Saab
- Sjöfartsverket
- Trafikverket
- Transportstyrelsen
- Viktoria Institutet
- VINNOVA

Projektpartners MONALISA 2.0

- Carmenta
- Carnival Corporation
- Chalmers University of Technology
- CIMNE
- Corporation Maritima S.L
- DLR -Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt
- DMI - Danish Meteorological Institute
- DMA - Danish Maritime Authority
- Ferri
- Fraunhofer Center for Maritime Logistics and Services CML
- GateHouse
- Jeppesen
- LFV - Air Navigation Services of Sweden
- Marsec
- MIT (RINA) - Ministry of Transport
- Navicon
- Novia
- NUTA - National Technical University of Athens
- Rheinmetall
- Sasemar
- SMA - Swedish Maritime Administration
- SMHI
- SSPA Sweden AB
- Transas
- UPC - Technical University of Catalonia
- UPM - Technical University of Madrid
- Viktoria Swedish ICT
- WMU- World Maritime University
- VPA - Valencia port Authority
- VPF - Valencia port Foundation

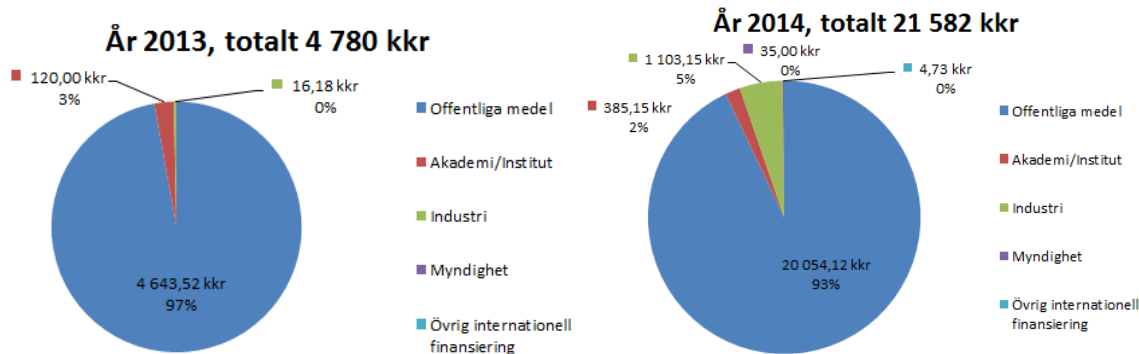
I portföljen e-Maritime är utväxlingen stor vilket främst beror på det stora internationella EU-projektet MONALISA 2.0 där utväxling sker genom 50 % EU-medel för stödberättigade kostnader i samtliga aktiviteter för alla partners. De svenska projektparterna har offentliga medel som motfinansiering till EU-medlen, där Sjöfartsverket också erhåller medel från VINNOVA. Vad gäller internationella partners i MONALISA 2.0 beräknas de icke svenska partners motfinansiera 50 % av sina totala stödberättigade kostnader som inte täcks av EU-medel med annan internationell finansiering.

2. Uthålliga maritima transporter/Miljö

Definition: Miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet för maritima transporter, såväl nationellt som internationellt.

Mål: Nollutsläppssjöfart

Projekt

- Evaluation of marine gas prop
- Nordiska rådet MARINA
- Scrubber test ODEN
- SloEuRo
- Slow Steaming
- SRF Energieffektivisering och UTB
- STEM SECA Study
- Testing miljövänlig bottenfärg
- Zero Vision Tool

Samfinansierare

- Chalmers tekniska högskola
- Industripartners (Bidrar med resurser In-kind)
Nordiska Rådet
- Offentliga medel
- S:t E Maritime & Shipping AB
- Schenker DB, DHL, Stora Enso, m.fl. (In-kind)
- Schenker DB, DHL, Stora Enso, Volvo logistik (In-kind)
- SSPA
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- VINNOVA

Projektpartner

- AB Volvo
- Ca 130 st. företag/organisationer
- Chalmers
- Chalmers tekniska högskola
- Clean Tech
- Danskemaritime
- DHL
- DHL Freight
- FKG (Fordonskomponentgruppen)
- Furetank
- Göteborgs Universitet
- Icelandic Energy Authority
- Icelandic Transport Authority
- I-TECH
- IVL (Svenska Miljöinstitutet)
- Joh Sjö Industri AB
- KTH
- Lotrec
- NTM (The Network for Transport and Environment)
- S:t E Maritime & Shipping AB
- Schenker Air and ocean
- Schenker DB
- Sirius Rederi

- Sjöfartsverket
- SSPA
- Stena Line
- Stena Line Freight
- Stora Enso
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- Tekes
- Tio mindre företag
- Wallenius Line
- Wärtsilä
- Volvo logistik
- VTI
- ZVT Referensgrupp
- Åkeri

Medfinansierare ZVT 2014

- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- SSPA
- Ingående rederier, hamnar, underleverantörer m.fl.
- EU Kommissionen, Ten-T
- EU Kommissionen, CEF
- BSAP
- Martec, ERA-NET

I sammanställt underlag saknas utväxling för ZVT men Svensk Sjöfart anger att medfinansieringen från deras organisation uppgår till 1,55 miljoner kronor år 2014. Motsvarande siffra kan inte anges för SSPA eller övriga industripartners på grund av komplexiteten i projektupplägget. Pågående industriprojekt vid årsskiftet 2013/2014 som nyttjar ZVT omsätter ca 400 miljoner kronor och detta ökade under året. För varje industriprojekt uppgår kostnaden till ca 2-2,5 miljoner kronor per projekt. Sjöfartsverkets andel i varje industriprojekt ligger i nivåer om några procent.

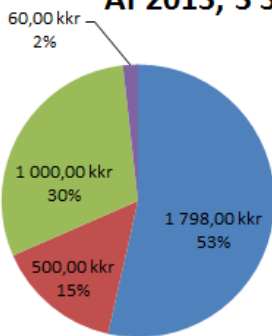

3. Sjösäkerhet

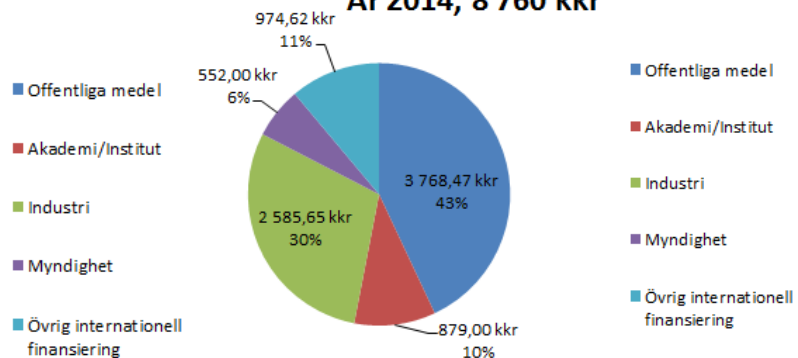
Definition: Förändringsarbete mot en nollvision vad gäller sjösäkerhet - där människan står i centrum.

Mål: En vidare utveckling av sjösäkerhetsområdet speciellt inom human factor-området, med sikte på nollvisionen.

År 2013, 3 358 kkr

År 2014, 8 760 kkr

Projekt

- Fartygs dynamik
- Damage Stability
- Incidentrapporteringssystem
- MARTEC Enviswitch
- MARTEC Sjöfartsverket
- MARTEC SmartPump
- RadioMedical
- Ögonrörelsedetektorkapacitet

- Parker Hannifin Manufacturing AB
- Parker Hannifin Manufacturing Germany GmbH & Co. KG
- Projektträger Jülich (Tyskland)
- Seaware (In-kind) Finansierar egen medverkan
- SSPA
- Stena RoRo och Stena Teknik
- Stiftelsen Sveriges Sjömanshus
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- Trans Viking
- Transportstyrelsen
- Wallenius (In-kind) Finansierar egen medverkan
- Viking Line
- Öresund DryDocks AB

- Eckerö Line
- ERA-NET MARTEC II
- Furetank Rederi AB
- IPSO Classification and Control AB
- Kattegatt Design AB
- KTH Marina system
- MAN Diesel & Turbo SE
- Parker Hannifin Manufacturing AB
- Parker Hannifin Manufacturing Germany GmbH & Co. KG
- Rederier
- Referensgruppen ForeSea (inkl. bl.a. nedanstående):
- Sahlgrenska Universitetssjukhuset
- Seaware
- Sjöfartshögskolorna
- Sjöfartsverket -Simulator
- SSPA
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- Transportstyrelsen
- TU Dresden
- Wallenius
- Öresund DryDocks AB

Samfinansierare

- Bureau Veritas (Frankrike)
- Caterpillar Motoren (Tyskland)
- Chalmers tekniska högskola
- Chalmers/lighthouse
- Danish Maritime Fund (Danmark)
- Eckerö Line
- FMV (Försvarets materielverk)
- Furetank Rederi AB
- IPSO Classification and Control AB
- Kattegatt Design
- Linnéuniversitetet
- MAN Diesel & Turbo SE
- Offentliga medel

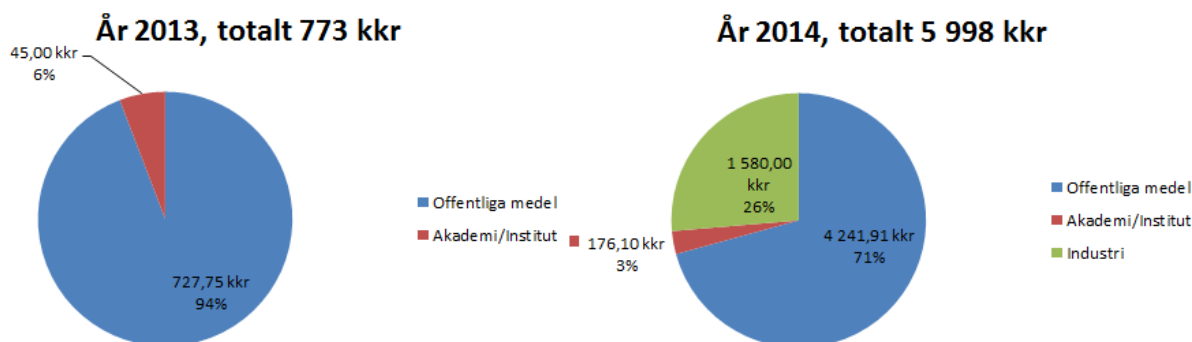
Projektpartner

- Bureau Veritas (Frankrike)
- Caterpillar Motoren (Tyskland)
- Chalmers/Lighthouse

4. Infrastruktur och teknik

Definition: - Innovation och utveckling inom fartygsteknik och godshantering ombord, farleder, tekniska sjögeografiska utmaningar.

Mål: Att satsa på sjöfartens trafikslagsegna utveckling som grund för trafikslagsövergripande utveckling där sjöfartens andel av gods- och persontransporterna ska öka.

Projekt

- AIS Detektor
- Autonoma farkoster
- VDES Saab
- Vattenvägen 360

Samfinansiärer

- DeepVision AB
- KTH
- Offentliga medel
- Saab TransponderTech AB
- Safe at Sea AB
- SSRS (Sjöräddningssällskapet)

Projektpartner

- DeepVision AB
- KTH
- Saab TransponderTech AB
- Safe at Sea AB
- Sjöfartsverket
- SSRS (Sjöräddningssällskapet)
- Vattenbussen AB

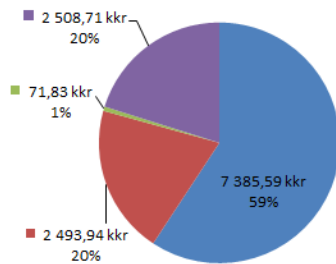

5. Vintersjöfart/Arktiska frågor

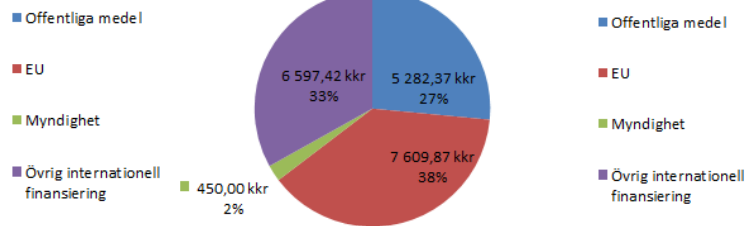
Definition: Teknik, modeller och processer för effektivisering och säkring av sjöfart under vinterförhållanden.

Mål: Att säkerställa en effektiv och säker sjöfart året runt i Östersjön.

År 2013, totalt 12 460 kkr

År 2014, 19 940 kkr

Projekt

- Ice Academy
- MICE
- Vintersjöfartsforskning
- WINMOS

Samfinansierare

- EU
- Finska myndigheter i styrelsen för Vintersjöfartsforskning
- Offentliga medel
- Sjöfartsverket
- Transportstyrelsen
- Övrig finansiering

Projektpartner

- Chalmers tekniska högskola
- Finska myndigheter i styrelsen för Vintersjöfartsforskning
- Linnéuniversitetet
- Sjöfartsverket
- Transportstyrelsen

Projektpartners WINMOS

- Swedish Maritime Administration
- Imagesoft
- Aboa
- Mare/Yrkeshögskolan Novia
- ILS
- Aalto University
- Aker Arctic
- Finnish Ministry of Transport Communication
- FMI/Ilmarieteenlaitos
- Estonian Maritime Administration

I portföljen Vintersjöfart/Arktiska frågor är utväxlingen stor vilket främst beror på det stora internationella EU-projektet WINMOS. Aktivitet 6 *Teknisk uppgradering av och längre livslängd för gamla isbrytare* och aktivitet 7 *Förvärv av en ny isbrytare* inkluderas inte i dessa beräkningar då det inte är FoI, vilket uppgår till en totalt om 446 miljoner svenska kronor för år 2013 och 2014. Utväxling sker genom 50 % EU-medel för stödberättigade kostnader i aktivitet 1-5 och för alla partner, där har Sjöfartsverket offentliga medel som motfinansiering för EU-medlen. Vad gäller internationella partners i WINMOS beräknas de motfinansiera 50 % av sina totala stödberättigade kostnader som inte täcks av EU-medel med annan internationell finansiering.

Det ska noteras att Transportstyrelsen år 2014 bekostade en 50 % andel i den svensk-finska utlysningen inom ramen för Styrelsen för Vintersjöfartsforskning (450 000 kr) för projekt med koppling till regelutveckling för vintersjöfartgen. Transportstyrelsens finansiering bortfaller år 2015.

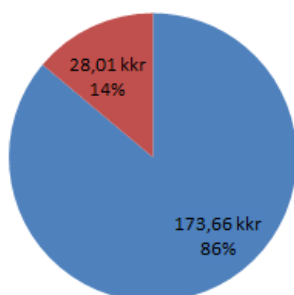

6. Sjöfartens externa förutsättningar

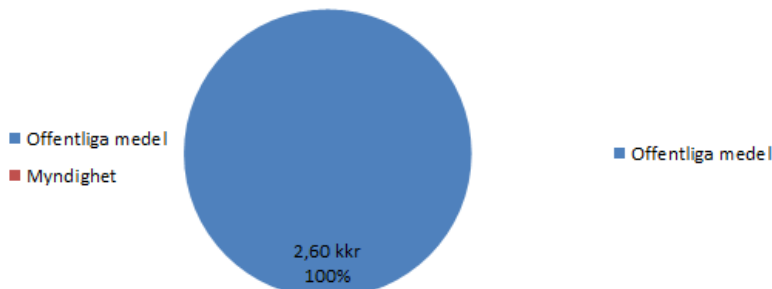
Definition: Aktiv bevakning av och förbättrad beredskap för förändringar i sjöfartens förutsättningar.

Mål: Större förutsägbarhet av beslut som påverkar sjöfartssektorn, förutsättningar för ökad sjötransport samt utveckling och tydliggörande av sjöfarten i samhällsekonomiska modeller.

År 2013, totalt 202 kkr

År 2014, 3 kkr

Projekt

- Damage Stability
- Samhällsekonomiska kalkyler

Samfinansiärer

- Offentliga medel
- Sjöfartsverket

Projektpartner

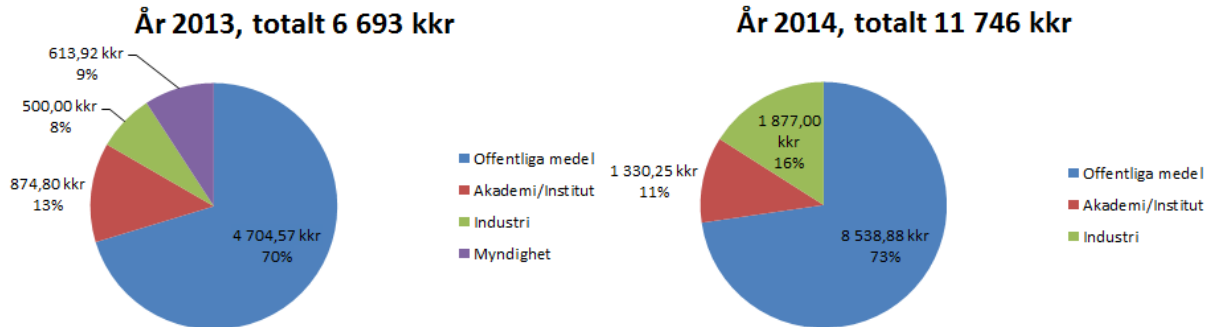
- Centrum för Transportstudier
- Chalmers/Lighthouse
- Conlogic
- Handelshögskolan/GU
- IVL
- Kattegatt Design AB
- KTH
- SSPA
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- Transportstyrelsen
- VTI

7. Kompetens och kapacitetsfrågor

Definition: Nationell försörjning och utveckling av sjöfartssektorns kompetens.

Mål: Att öka svensk FoI-kapacitet, marknadsmedvetenhet, kontaktnät och närvaro och därmed öka möjligheterna för en konkurrenskraftig svensk sjöfartssektor.

Projekt

- Ballast Water
- Forskningsdatabasen
- Förstudie ansökan MLC 2006
- Incidentrapporteringssystem
- Industridoktorand Kalmar Isnavigation
- Industridoktorand Kalmar Effektivitet
- Industridoktorand KTH Vibrationer
- Industridoktorand Chalmers Partikelmätning
- Lighthouse
- Strategisk delfinansiering adj. Professur

Samfinansiärer

- CDI (Centre of Digital Innovation, GU)
- Chalmers tekniska högskola

- Gösta Lundeqvists fond för Skeppsteknisk forskning
- KTH
- Lighthousefonden
- Linnéuniversitetet
- Offentliga medel
- Sjöfartsverket
- Stena Rederi AB
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- (VINNOVA)

Projektpartners

- Chalmers tekniska högskola
- Chalmers tekniska högskola, Inst. Sjöfart och Marin Teknik
- DP-arbetsgrupp (Rederiernas Designated Persons)
- Försvarsmakten
- Göteborgs Universitet
- Handelshögskolan/GU

- Hav
- IPSO Classification and Control AB
- Jur. Inst. vid Handelshögskolan, Göteborgs Universitet
- Karolinska Institutet
- KTH
- Kustbevakningen
- Linnéuniversitetet
- Research Electronics AB
- Sjöfartshögskolan i Kalmar
- Sjöfartsverket
- SMHI
- SSPA
- Statens väg- och transportforskningsinstitut
- Svensk Rederiservice AB (SRF)
- Transportstyrelsen
- Ullman Dynamics
- Umeå Universitet
- Viktoria Institutet ICT

Utöver redovisad finansiering finansierar VINNOVA Lighthouse Academy med 7 miljoner kronor per år för både år 2013 och 2014.